

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut 1.1.2025 alkaen

Ahall 02.12.2024 § 384
6023/02.05.00.00/2024

Valmistelija: Kari Janhonen, puh. 044 717 2078,
kari.janhonen(at)pshyvinvointialue.fi, Tiina Roininen,
tiina.roininen(at)pshyvinvointialue.fi

Pohjois-Savon hyvinvointialueen aluevaltuusto päättää asiakkailta perittävät sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut. Pohjois-Savon hyvinvointialueen asiakasmaksuhinnasto sisältää sekä sosiaali- että terveydenhuollon maksut. Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut perustuvat sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettuun lakiin (734/1992) ja asiakasmaksuasetukseen (912/1992).

Asiakasmaksulaissa ja -asetuksessa säädetään palvelujen enimmäismaksuista. Hyvinvointialue voi päättää, että palvelusta ei peritä maksua tai maksu on pienempi kuin laissa on säädetty. Osa palveluista on lailla säädetty maksuttomaksi. Joidenkin palvelujen maksuja sääntelevät asiakasmaksulain yleisperiaatteet (asiakasmaksulaki 2 §), jolloin palvelusta perittävä maksu voi olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen.

Asiakasmaksulaissa ja -asetuksessa säädettyjen asiakasmaksujen enimmäismäärät ja asiakasmaksukaton euromäärä on sidottu asiakasmaksulainsäädännössä säädetysti kansaneläkeindeksiin. Lisäksi työeläkeindeksiin on sidottu pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäaikaisen laitoshoidon ja pitkäaikaisen perhehoidon asiakkaan vähimmäiskäyttövaran määrä; sekä jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun sekä pitkäaikaisen yhteisöllisen asumisen tulosisällisen asiakasmaksun määrittämisessä käytettävät tulorajat (ts. euromäärät, joita ei huomioida lakisääteisesti maksua määritettäessä asiakkaan tulona).

Valtioneuvosto on antanut 3.10.2024 asetuksen (543/2024) sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuasetuksen muuttamisesta, mikä korottaa asiakasmaksuasetuksessa säädettyjen maksujen enimmäismääriä 1.1.2025 alkaen. Asetuksen mukaan perusterveydenhuollon (esim. terveyskeskuksen lääkärikäynti, suun ja hampaiden tutkimus ja hoito sekä toimenpiteet, tilapäinen kotisairaanhoido, sekä laitoshoidona annettu kuntoutushoito) asiakasmaksujen enimmäismääriä korotetaan pääsääntöisesti 22,5 prosentilla ja erikoissairaanhoidon (esim. sairaalan poliklinikkakäynti, ml. kotona annettu erikoissairaanhoido, päiväkirurgia) pääsääntöisesti 45 prosentilla. Asetuksessa on eräiden maksujen enimmäismääriä korotettu sekä perusterveydenhuollossa että erikoissairaanhoidossa yhdenmukaisesti samansuuruisilla prosenteilla. Näitä ovat sarjassa annettavan hoidon maksu, jonka

enimmäismäärää korotetaan sekä perusterveydenhuollossa että erikoissairaanhoidossa 45 prosentilla, sekä lyhytaikaisen laitoshoidon ja päivä- ja yöhoidon maksut, joiden enimmäismääriä korotetaan sekä perusterveydenhuollossa että erikoissairaanhoidossa 22,5 prosentilla.

Asetuksella korotettavien maksujen enimmäismäärien nostaminen on huomioitu laskennallisesti vähennyksenä hyvinvointialueille annettavassa rahoituksessa.

Sosiaali- ja terveysministeriö on julkaissut 3.10.2024 taulukon asiakasmaksuasetuksessa ja -laissa säädettyjen asiakasmaksujen enimmäiseuromääristä (liitteenä). Taulukko sisältää tiedon myös asiakasmaksukaton euromäärästä (762 €/kalenterivuosi) sekä pitkäaikaisessa palvelussa olevien asiakkaiden käyttövarojen ja tulorajojen euromäärästä 1.1.2025 alkaen, joihin ei ole säädetty muutoksia 1.1.2025 alkaen.

1.1.2025 voimaantuleva uusi vammaispalvelulaki (675/2023) kumoaa vanhan vammaispalvelulain (380/1987) ja lain kehitysvammaisten erityishuollosta (519/1977). Uudessa vammaispalvelulaissa on kolmen vuoden siirtymäaika, jonka aikana vanhan vammaispalvelulain ja kehitysvammaisten erityishuoltolain mukaiset päätökset käsitellään uuden vammaispalvelulain mukaisiksi. Asiakasmaksulakia on muutettu (678/2023) vastaamaan uuden vammaispalvelulain palveluja ja muutokset tulevat voimaan 1.1.2025. Asiakkaan maksut määräytyvät voimassa olevan lainsäädännön ja päätöksen perusteella.

Asiakasmaksujen osalta tarkistuksia voidaan tehdä lainsäädännön muuttuessa.

Esityslistan liitteenä:

- Asiakasmaksujen huojennusohje Ahll 02122024.
- Sosiaali- ja terveyshuollon asiakasmaksut 2025, Ahll 02122024.
- Taulukko asiakasmaksun muutoksista sekä euromäärästä 1.1.2025 alkaen, Ahll 02122024.

Valmistelijan päätösehdotus:

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle hyväksyttäväksi asiakkailta perittävät sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut 2025 ja huojennusohjeen liitteiden mukaisesti.

Ennakkovaikutusten arviointi

Asiakasmaksujen korotus on välttämätöntä, koska kustannustaso on noussut merkittävästi.

Toimivallan peruste hallintosäntö 35 §, kohta 8.

Esittelijä hyvinvointialuejohtaja

Päätösehdotus Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle hyväksyttäväksi asiakkailta perittävät sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut 2025 ja huojennusohjeen liitteiden mukaisesti.

Päätös

Keskustelun kuluessa Laura Meriluoto esitti, että: asiakasmaksut pidetään ennallaan. Esitys raukesi kannattamattomana.

Hannu Kokki teki esityksen, että:

- Tk-lääkärin vastaanottomaksu pidetään nykyisessä 23,00 €, ei nosteta maksuasetuksen sallimaan 28,20 €
- Tilapäisestä kotisairaanhoidon maksu ja kotisairaalahoidon maksut pidetään nykyisessä 21,10 €, jos kotikäynnin suorittaa lääkäri tai hammaslääkäri, 34,50 € jos kotikäynnin suorittaa lääkäri ja hoitaja yhteiskäyntinä, ja 13,40 €, jos kotikäynnin suorittaa sairaanhoitaja tai muu kotisairaanhoidoa antava henkilö, ei nosteta 25,80 €, 42,20 € ja 16,40 €.
- Päiväkirurgian maksu pidetään nykyisessä 150,80, ei nosteta maksuasetuksen sallimaan 218,70 €

Kati Ähman ja Veijo Tirkkonen kannattivat Hannu Kokin esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että koska asiassa on tehty pohjaesityksestä poikkeava vastaesitys, suoritetaan asiassa äänestys.

Äänestyksessä JAA on pohjaesitys ja EI Hannu Kokin vastaesitys.

Äänestyksessä annettiin ääniä seuraavasti:

JAA-ääniä: 8

EI-ääniä: 4

JAA-ääniä antoivat: Riitta Raatikainen, Markku Rossi, Ilpo Kärkkäinen, Aino Kanninen, Kari Ojala, Sari Kaurala, Kirsi Moisander, Merja Rautiainen

EI-ääniä antoivat: Hannu Kokki, Veijo Tirkkonen, Kati Ähman, Laura Meriluoto.

Päätökseksi tuli pohjaesitys.

Äänestyspöytäkirja on pöytäkirjan liitteenä.